

VILNĪS

Lithuanian Peoples Daily — Lietuvių Liaudies Dienraštis

ANTRADIENIS, GEGU ŽĖS (MAY) 6 D., 1947 M.

Už Pastovios Taikos ir
Liaudies Laimėjimų
Apsaugojimą!

Vilnis Talpina Daugiausia
Zinių iš Tarybų Lietuvos.
Platinkime Ją!

VOLUME XXVIII, NO. 107.

KAINA TRYS CENTAL

Kinijos Liaudies Armija Laimi Keliuose Frontuose

ČIANGO KLIKA SUSIRŪPINUSI, MATO PRALAIMĖJIMO PAVOJŲ

Kuomintango Pragaistis Netoli, Sako Kinų Komunistų Organas 'Emancipation Daily'

PEIPINGAS, geg. 5. — Staug posūkis Kinijos frontuose pamatiniai pakeičė padėtį—nacionalistai, kurie neseniai gūrėsi "pabaigsią karą trijų mėnesių bėgyje", traukiasi, o komunistai žengia pirmyn keliuose frontuose.

"Pravda" Sako: Marshallas Neteisingai Įvertino Konferenciją

MASKVA, geg. 5.—TSRS Komunistų Partijos organas "Pravda" įžanginaime straipsnyje sako, kad Amerikos užsienio reikalų sekretorius Marshallas savo radio kalboje neteisingai įvertino Maskvos konferenciją. "Pravda" sako:

"Klausimas kyla, kas privėd sekretorių duoti tokį neteisingą Maskvos konferencijos įvertinimą. Kaip matyti, priešais yra, kad Amerikos ir Britanijos atstovų stovis Vokietijos debaty metu buvo toli nuo nurodymų sąlygas pastoviai tvirtai taikai ir agresijos išvengimui."

Terorizuoja Negrus, Veteranus Pietuose, Kurie Siekia Bonusų

WASHINGTONAS, geg. 5.—Darosi aišku, kad pietinėse valstijose KKK ir kitos rasistinės organizacijos terorizuoja tuos negrus, kurie stengiasi gauti savo karinius nenaudotų atostogų bonusus.

Su KKK kooperuoja daugelis Veteranų Administracijos pareigūnų, kurie neduoda negrams bonusų blankų, vis atidėiodami ir liepia atleisti vėlav. Be to, KKK grašina toms organizacijoms, kurios teikia negram veteranams informaciją apie bonusų blankus. Negrų veteranų tarpe Pietuose viešpatuoja didžiausias pasipiktinimas.

Zinios iš Tarybų Lietuvos

Povandeninis Telefonų Kabelis Kursių Įlankoje; Pasterio Stoties Sukaktuvės

MARIJAMPOLĖ.—Ištisus 50 kilometrų ilgio laidus, Liubavo miestelis (Marijampolės apskr.) gavo telefono ryšį.

Siais metais telefonizota taip pat eilė kity vietovių. Lygiagrečiai vykdomi tinklo rekonstrukcijos darbai, siekiant patobulinti ryšį tarp apskrėčių ir valstėjų centrų. Ligi šiol ryšį tarp Raseinių ir Jurbarko palaikydavo trys tarpinės stotys. Nulietus papildoma linija, ryšį palaiko viena tarpinė stotis. Tiesioginis ryšys įrengtas Trakų — Valkininkų, Švenčionių—Adutiškio, Kaišiadorių—Palėmono ruožuose.

Siuo metu, išskiriant Nidą ir Juodkrantę, telefonizoti visi respublikos valstėjų centrai. Šiuo punktu taip pat gaus telefono ryšį. Tuo tikslu Kursių įlankos dugnu bus nutiestas povandeninis kabelis.

Eilėje valstėjų centrų įrengiami nauji kompiuteriai, įgalinantieji padidinti abonentų skaičių miesteliuose. Šiais metais iš broliškų respublikų imonių gauts 20 kompiuterių, kurie jau parastoti Bartininkuose, Vistytėje (Vilkiaviskio apskr.), Krosnoje (Marijampolės apskr.) Piktupnuose, Vilkiškyje (Pagėgių apskr.) ir t. t.

Stotis aprūpina Pasterio vakcina ne tik stoties, Sanitariniai ikturvais vakcina gabenama į tolimesnius respublikos kampus.

Kasdiena—

Vienybė Bus Pasiekta TSRS ir Palestina Jie Susilaukė Audros Aplinkinė Taktika

Kaip galima buvo laukti, CIO ir AFL negalėjo susitarti dėl tuojautinės vienybės. Pagaliau—CIO is pat pradžios pabrėžė, kad labiau deganti klausimai stovi prie šias dvi organizacijas—vienybė seks po to.

Bet padarytas pareikimas, kad abi organizacijos bendradarbius atmušant reakcijos puolimus, ir laipsniškai eis prie vienybės, yra viltingas. Jis, tiesa, nėra toks stiprus, koks galėtų būti. Bet reikia atsiminti, kad AFL delegaciją sudarė Greenas, Tolinas ir Hutchesonas.

Ties trys vardai pakankamai pasako. J. L. Lewis irgi buvo toje delegacijoje.

Didžioji spauda visai aiškina ir iškreipia Gromyko pareikškimą UN asamblėjoje apie Palestiną. Aiškina, kad TSRS bando "pataikinti arabams", "pataikantys žydams" ir dar keleriojai.

Faktiniai TSRS stovis yra aiškus ir be jokių pasipatinimų užkulis: ji stovja už Palestinose nepriklausomybės klausimo sprendimą, kaip to pageidauja arabais šalyse, bet ji taipgi arabais Lenkijos ir Čekoslovakijos padarytą sąlygą, kad Asamblija išlaikytų ir Palestinose žydų atstovus.

Galutinėje išvadoje TSRS, kaip ir žydų bei arabų komunistai, stovja už nepriklausomą demokratiją Palestiną, kurioje abi tautos galės sugyventi—jei tik nebūs liečių intriguoti, arbių feodalų ir žydų kraštinių soviništy kirsinimo.

Italijos pro-fašistai gal netrukus turės progą prisiminti priežodį: vėjų sejo, audrą plovė. Jų agentai Sicilijoje, įerzinti dėl pralaimėjimo rinkimuose, pasamdė gengerius šaudyti į darbininkų Pirmosios Gegužės demonstraciją. Keli demonstrantai, tarp jų ir vaikai, buvo užmušti.

Bet pro-fašistai, be abejonės, savo žingsnį apgalvesta—nes jie išjudino tokį galingą protesto judėjimą, kurio vargiai tikėjosi. Sicilijoje liaudies bloko nariai yra pasiryžę nubausti žudikus. Dvarininkai ir kiti pro-fašistai ten randasi panikoje.

Fabrikantai sutiko pakelti atgas (maždaug 15 centų valandai) visoj eilėj pagrindinių industrijų—plieno, elektros ir t. t. Kai kur susidaro įspėdis, kad dvidešimties kapitalas atsiskė nuo savo plano palažiti unijas.

Faktas yra visai tikotas. Nacionalis Fabrikantų Susivienijimas kaip ir pirma rengiasi pravesi savo planus: suduoti smėgij unijiniam judėjimui. Bet jie taipgi mato, kad galingas protesto judėjimas kyla prieš. Jų dabartinė taktika yra suduoti smėgij iš pasulų—su 15 centų sudaryti įspėdį, kad "industrinė taika" įsiviešpatuotų, o hidrumui nuslūgus savo planą vis vien pravesi.

BRITŲ KAREIVIAI MEDŽIOJA IŠLAISVINTUS ACRE KALINIUS

Ekstremistų Žygis Išlaisvino Virš 200 Žydų ir Arabų Kalinių; 16 Asmenų Žuvo

JERUZALĖ, geg. 5. — Britų kareiviai ir policija visoje šiaurės Palestinoje veda nuodugnią ieškojimą virš 200 kalinių, kurie pabėgo iš Acre kalėjimo. 251 kalinių, jų tarpe 191 arabas ir 60 žydų, pabėgo po to, kaip žydų ekstremistai išprogdino kalėjimo sienas.

Ekstremistai prisiriadino prie kalėjimo kariniam sunkvežimį ir uniformuoti kaip britų karijai. Jų vadas dėvėjo britų kapitonų uniformą. 16 asmenų, tarp jų 11 ekstremistų žuvo sprogime. Penki kaliniai buvo užmušti kalėjimo sargybinių ugnies.

Acre kalėjimas yra tas pats, kur buvo laikomas Dov Gruener ir keli kiti ekstremistai, kurie buvo pakarti. Iš viso jame radosi 555 kaliniai, iš kurių 251 pasinaudojo proga ir stengėsi pabėgti laisvėn. Didelė dalis Acre kalėjimo kalinių buvo nuėsti amžinam kalėjimui už priešbrietišką veiklą.

Tuoju po kalėjimo išprogdinimo britai apsupo visus aplinkinius arabų ir žydų kaimus, kad neprieštai kalinius pasiųstų. Visi keliai tuoju buvo atskirti ginkluotų karių.

Taipgi pranešama, kad 9 ekstremistai pateko į belaisvę vėg, dauguma jų sužeisti.

Savo radio pranešime ekstremistų organizacija Irgun padėi ataskomė už kalėjimo išprogdinimą.

Tuo pačiu laiku pranešama, kad nuosakijų partijų ginkluota organizacija Hagana, kuri iki šiol terora mažai užėmė, laiko kalnuotose srityse manevrus. Manoma, kad Ha-

gana, kuri stovja prieš individualų terorą, ruošiasi galimom kovom prieš arabų ekstremistus.

Prie Naharijos ekstremistai metė kelias bombas į britų parašutistų stovyklą, ir manoma, kad buvo užmušti.

Senatorius Ives: Anti-darbininkiskieji Įstatymai Neša Pavojų

WASHINGTONAS, geg. 5.—Tuo tarpu, kai reakciniai republikonai susilė stengiasi anti-unijinius įstatymų planus dar labiau paastrinti, senatorius Ives, pažangesnis republikonas iš New Yorko, įspėja, kad jis prieš juos kovosias visomis pajėgomis.

Ypatinai senatorius Ives atkavo Tafto planą neprieštai unijų derybų su kompanijom nacionaliu maštau. Ives pabrėžė, kad jeigu šalies plėčiū unijos negalės veikti ir vesti derybas, faktiniai sąsuduoti mirtingi smūgiai visam organizuotų darbininkų judėjimui ir tuomi—demokratijai.

Tafto "pataisymas" turi republikonų didžiūmoms ir reakcinį demokratų paramą.

Literatūros Vakaras

Vakaras įvyko Vilniaus Pedagoginiame Institute. Programą atliko universiteto, instituto ir konservatorijos literatūros mėgėjai ir jaunieji rašytojai. Dalyvavo taip pat Kauno VD Universiteto jaunieji literatai.

Tik 3000 New Yorko Socialdemokratų 1 Gegužės Mitinge

NEW YORK, geg. 5. — Tuo tarpu, kai 80,000 unijistų ir komunistų demonstravo didžioje I-mosios Gegužės demonstracijoje, visokie dešinieji socialistai buvo surengę savo mitingą uždaroje salėje.

Nors mitingą kartu rengė taip vadinamoji "Socialistų Partija" (Thomasas), Socialdemokratų federacija, taip vadinamoji liberalų partija ir visa eilė tu elementų kontroliuojamųjų unijų (ILGWU ir kt.) jie sugebėjo sutraukti tik 3,000 žmonių.

Norman Thomas, "Forward" atstovai ir kiti vilis kartojė, kad "Pirmoji Gegužės visuomet buvo demokratinis socialistų šventė ir priklauso mums."

Eiliniai Socialistai Prieš Kabineto Stovį

Francuzų Socialistų Organizacijos Nori Solidarumo su Kabineto Komunistų Stoviu

PARYŽIUS, geg. 5.—Masinės Francuzų Socialistų Partijos organizacijos ir tie unijistai, kurie yra po socialistų įtaka, čia reikiša savo pasipiktinimą prieš Ramadiero ir kity socialistų vadytojų. Eiliniai socialistai reikalauja, kad būtų laikomasi nutarimo neilki kabinete be komunistų.

Ramadieras, kaip yra žinoma, pareikalavo Thorezo ir kity karyjų komunistų kabineto narių pasitraukti iš kabineto, kadangi jie susilaukė nuo balsavimo išreikiant tu nepasitikėjimą Ramadierui.

Komunistai, kurie remia Renault stiekerius ir bendrai stovja už aukštesnes algas darbininkams, turi pilną unijistų paramą.

Balsavime parlamente, kaip yra žinoma, už pasitikėjimą kabinete balsavo 360, susilaukė 186 (komunistai ir keli kairūs socialistai).

JTO Politinė Komisija Klausys Žydų Atstovus

Jungtinių Tautų Organizacijos generalinė asamblėja nutarė, kad ji neklusys žydų atstovų pareikšimo apie Palestiną, bet kad tie atstovai galės liudyti politinėje komisijoje.

Už žydų atstovų išklausymą pilnoje asamblėjoje stovja Lenkija, ir ją parėmė Čekoslovakija ir Tarybų Sąjunga.

Asamblėjos principu nutarė, kad politinė komisija išklausys Palestinos žydų Agentūros atstovus, kurie atstovauja beveik visus gyvenojū sluoksnius. Kiti organizacija, einanti po Nacionalinio Išlaisvinimo Komiteto vardu, irgi reikalauja prielieiti jos atstovus. Ta organizacija yra susiriadusi su Palestinos ekstremistais.

VARSŪVA.—Fašistiniai teroristai-banditai netoli Lublino užpuolė ir užmušė 7 pagalbininkus milicinkus, anti-fašistinio jaunimo organizacijos narius.

Franco Pripažįsta, Kad Partizaninis Judėjimas Yra Šaly

MADRIDAS, geg. 5.—Generolas Franco išleido įsakymą, kuriame grąsino mirties bausme "visiems sugautiems teroristams ir banditams". Įsakymas kalba apie "teroristų ir banditų būrius", kurie veikia kalnuose.

Tuo įsakymu valdžia tiesioginiai pripažino, kad stiprus partizaninis anti-fašistinis judėjimas egzistuoja Ispanijoje. Iki šiol Franco valdžia stengėsi sudaryti įspūdį užsienyje, kad tikro partizaninio judėjimo šalje nėra.

Gerai informuoti šaltiniai sako, kad stipriausias partizaninis judėjimas egzistuoja Asturijos srityje, kur angliakasiai iš seno yra žinomi kaip kieti anti-fašistai.

Bet dauguma socialistų tuojau pareikalavo, kad laikintis solidarumo, Ramadieras reizinuotų viso kabineto vardu (Socialistų Partijos Kongresas yra nutaręs neilki į valdžią be komunistų).

Socialistų Partijos direktoriaus lada 12 balsų prieš 9 nutarė pasitraukimą pravesi. Išvadoje to, greičiausia, po to būtų susidarys komunistų-socialistų kabinetas be kity partijų.

Bet Blumas ir kiti dešinieji socialistai vada padarė spaudimą ir reikalų perdavė partijos pilandinai tarybai, kuri 56 balsais prieš 9 nutarė likti kabinete be komunistų.

Socialistų Partija yra atradimui (rytojui) susaukusi specialų savo centro tarybų mitingą, kuriame bus galutinai nuspresta, koks bus partijos stovis.

Komunistai pareiškė, kad nors atskirti nuo valdžios, jie remia valdžią bendroje plotmėje, bet kovos už algos kėlimą ir kitus kontroversalius klausimus.

Marshall Neludys May Reikalą Apklausišėjime

WASHINGTONAS, geg. 5.—Federaliai teisingumo organai nusprendė, kad sekretorius Marshallas neturi budyti kongresmano May bylos sprendime. May, kuris, kaip yra kaltinamas kysių ėmimo nuo karinių reikmenų firmų, pageidavo, kad sekretorius Marshallas liudytu jį naudai. Federaliai Teisingumo organai pranešė May advokatams, kad tas kol kas nelus galima.

Marshallas pats protestavo prieš kvietimą liudyti.

DETROIT, geg. 5.—CIO auto-darbininkų unija (UAW) padėjo derybas su Fordo kompanija dėl naujo kontrakto. Unija reikalauja, kad algos būtų pakeltos 23 su puse centu į valandą. Tas reikalavimas yra senas dar keli mėnesiai atgal statytas. Manoma, kad dabar unija pasi-tenkintų 15 centų į valandą.

Auto-industrialistai ir Fašistai Nori Vėl Iškelti "Tevelį" Coughliną Viešumon

DETROIT, geg. 5.—Henry Ford II, William Knudsen, K. T. Keller, C. E. Wilson—visi auto-industrialistai. Michigano gubernatorius Kim Sigler ir žinomas unijų prietas Eddie Rick-enbacker turi planą: gražinti "Tevelį" kunigį Coughliną į viešą gyvenimą, leisti jam sakytį radio kalbas, apsaudinti laikraščių ir bendrai atgavinti jo fašistinį judėjimą Detroito.

Ištaikungas Detroito Atletikos Klube įvyko neviešas poklūvis, neva Mrs. Richards ves-

kiskās įstatymo planas buvo dar paastrintas.

Bet unijistai nesileis apgaunamū.

Alemanas kalbėjo apie UN reikšmę ir kad ji yra vienintelė taikos viltis. Ar tie žodžiai bent mažia atgarsį turi protesto prieš Trumano doktriną, labai abejojina. Juk tie, kurie UN paneigia savo veiksmams, kaip antai su Trumano doktrina, patys ir kalba apie UN didžią reikšmę.

ROMA.—Dar vienas jaunas darbininkas mirė — ir Palermo demonstracijos atgali skaičius paaugo iki 10. Juos nužudė monarchistai ir fašistai.

"VILNIS"

Lithuanian People's Daily

Published daily except Sunday and on every Friday together with the regular edition is included an English Section, by the Workers Publishing Association, Inc. Subscription rates in United States are year \$7.00, six months \$3.75, Chicago \$9.00, six months \$4.75, Canada \$8.00, six months \$4.25, foreign countries \$9.00, six months \$4.50. Subscription rates for the Friday edition, including the English Section, in Chicago, one year \$8.00, six months \$1.75; outside of Chicago, one year \$2.99, six months \$1.50.

Advertising rates on application. 3116 South Halsted St., Chicago 8, Ill. Phone VICTORY 7325-7326

Entered as second class matter September 28, 1926, at Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Progreso Trukdytojai

Indijos Steigiamasis Seimas turi pasiūlymą, kad nepriklausomaj Indijoje būtų panaikintos kastos. Dabar yra jų keturios ar penkios—nuo aristokratų iki elgetų.

Apie 600,000 žmonių yra elgetos—"nelečiamieji". Jie nuo gimimo iki mirties dienos neturi teisės sykiu su kitais niekur būti, net ir bažnyčioje jie sykiu neleidžiami. Kitos skirtingos kastos irgi "negali maišytis". Aukštesnės kastos žmonėms ir vedybos uždraustos su žemesnių kastų žmonėmis. Steigiamasis seimas nori tai panaikinti.

Prieš tą pasiūlymą šoko kovoti brahminai ir sandų kunigija. Jie pikietuoja Jawaharl Nehru, Indijos valdžios galvos, namus. Jie kelia demonstracijas.

Indusų kunigija nori palaikyti Indijoj vergiją ir abelnai žmonių neįlygę.

Negeriau elgiasi musulmanų dvasiškija ir kiti atžagareiviai. Musulmanai nori atsitemimo nuo Indijos irgi tikybiniais sumetimais.

Musulmanų neva darbo žmonių vadaai taipgi atsitema nuo Visos Indijos Nacionalio Darbo Unijų Kongreso būk dėlto, kad tas kongresas esąs komunistų vadovybėje.

Reakciniai musulmanai kaip ir indusų kunigija kenkia Indijos progresui, trukdo jai įsigyti nepriklausomybę. Taip elgdami jie dirba Britanijos imperializmo naudai. Skaldydami jėgas viduje jie silpnina Indijos pastangas už nepriklausomybę, o tas naudinga britų išnaudotojams, kurie laiko Indiją sugniauzę savo saujoj. Indija yra milžiniška šalis, su apie 370,000,000 gyventojų. Bet ją valdo britai su nedidelėm militarinėm jėgom dėlto, kad Indijos dvasiškija, princiai ir kiti atžagareiviai silpnina ją pačią.

Skirtumai Vokietijoje

Londono pranešimai sako, jog britų užsienio reikalų ministras Ernest Bevin atidėjęs savo pranešimą parlamentui apie konferenciją Maskvoj, nes pirmiausia norima apibūdinti kilę dideli skirtumai tarp Amerikos ir Britanijos planų Vokietijoje.

Kokie tie skirtumai, kol kas ne visai aišku. Pirmiaus rodo abi vyriausybės laikėsi už decentralizuotą, pakrikusią valdžią Vokietijoje, taip už "ekonominį savienijimą", kas reikšia atsteigimą stambių korporacijų ir jų tęgų, kurios pirmiaus daug prisidėjo prie Vokietijos militarizmo.

Ar tie skirtumai ką bendro turi su Maskvos konferencija irgi neaišku. Keli po žymiai iš Bevino kalbų, taipgi iš jo raportų ministrų kabinete, kas viešai tačiau nepatvirtinta, matosi, kad britai gal keis savo politiką.

Daug žmonių, net ir konservatyvų tarpe Britanijoje, bijo, kad jos užsienio politika yra tik prielankas prie Washingtono užsienio politikos, kuri vis daugiau ima rodyti savo imperialistines intencijas ir tendencijas, kuri taipgi savo sumetimais ima palaikyti net ir monarcho-fašistinius režimus, kaip pavyzdžiui, Maximos'o režimas Graikijoje.

Tūli britai bijo, kad Amerika visai nestebia Britaniją, pastumia ją į mažiau kaip antipriešais valstybės poziciją. Faktiniai, iki šiol Bevinas keturiu didžiųjų konferencijose tik sėdėjo ir karts nuo karto patvirtino, kas pasakytą Byrnes, dabar Marshallo.

Britai apsižiūri, kad tas jų šalies interesams nieko gero nežada. Galimas daiktas, kad dėlto tie nesutikimai kyla Vokietijoje.

Palestinos Kova

Kuomet Amerikos ir Britanijos atstovai Jungtinių Tautų generalėj asamblėjoj Palestinos klausimą spręsti neleidžia žydų atstovams, Palestinoj eina didėles kovos.

Susirėmimuose dar 15 žmonių žuvo. Išsprogdinta vieno seno kalmėjos sienos ir išleista 251 kalvinys.

Gali būti ginčo dėl metodų, kurias Palestinos žmonės naudoja, bet negali būti abejoniu apie jų kovos tikslus. Jie nori nusikratyti Britanijos imperialistinio jungo, kurio uždėtus Palestina neišėstai. Britanija jau neturi jokios juridinės ir moralės teisės valdyti Palestiną, juo labiau smausti jos žmonių pastangas už laisvę.

Brutalus slopinimas Palestinos žmonių yra daromas Britanijos aliejaus interesų naudai, taipgi "imperijos palaikymui", nes Palestina yra svarbi strateginė vieta.

Pirmiaus, turbūt bijant didelio mūsų liaudies spaudimu nepalaikyti Britanijos politikos Palestinoj, mūsų vyriausybė šiek tiek kalbėjė prieš britus. Jungtinių Tautų generalėj asamblėjoj betgi Amerikos atstovybė palaiko britų imperialistinę politiką.

Ir tuo būdu tęsiamas Palestinos teroras, žmonės žudomi. Klojama gyvastys ant aliejaus interesų altoriaus.

Pigus Pasiryrimai

Tūlį laiką Kinijos valdžia, matomai norėdama gauti daugiau pinigų iš Amerikos, emė girtis, kad jos armijos sumušė liaudies armiją, paprastai vadinamą komunistų armija.

Dabar betgi ir patys Čiang Kai-šeko valdžios pareigūnai prisipažįsta, kad jų armijos sumuštos prie Šansi ir Santungo provincijų. Liaudies armija paėmus daug svarbių miestų. Sakoma, visa 72-ja Čiang armijos divizija pasidavė. Jos visiems kariams leista vykti namo.

Kita valdžija, kuri skelbia pigius pasiryrimus yra Graikijos fašistinė valdžija. Ji tūlį laiką kasdien skelbė, jog baigianti išmūsti ir sugaudyti partizanus, bet partizanai vis veikia ir dabar smarkiau, kaip kiek laiko atgal.

Ypatinai kada prezidentas Trumanas pažadėjo gausią dovaną—\$250,000,000 Maximos'o fašistiniam režimui, tas režimas pradėjo girtis. Tie pasiryrimai tačiau yra pigūs, beverčiai.

Ir Graikijoje ir Kinijoje eina liaudies kovos prieš nedemokratiškas valdžias. Nebus perdėta pasakius, kad jos ir eis iki tos valdžios laikysis.

Marshallo "Trubėjar"

Fabrikantų Sąjunga (NAM) skelbia, kad ji remia Trumano doktriną ir užgiria auką Graikijos ir Turkijos fašistuojančioms valdžioms \$400,000,000.

Tai nesunku suprasti. Fabrikantų Sąjunga remia visus reakcinius žygius valdžios ar išnaudotojų. Ji uliai remia bėlus prieš darbo unijas.

Valstybės Sekretorius Marshall tačiau tui keblumo Kongrese. Tūli demokratai ir tūli republikonai, priešingai jų lyderiams, spīriasi nuo tos didėles dovanos graikams ir turkams. Stiprėja Atstovų Bute pozicija tū, kurie stoja, kad Graikijos ir Turkijos "gelbėjimas" būtų Jungtinių Tautom pavestas.

Labai galima, kad Kongresas priims Trumano pasiūlymą mesti \$400 milijonų. Bet didėjantis pasipriešinimas gali padaryti sunkiu ir gal negalimu toliau šelpti tuos, kurie šauksis, kad jiems yra komunizmo pavojus.

Ta "doktrina" taipgi bus vykdoma daugeliu Kongrese spiriantis prieš ją. Amerikos žmonių dauguma tam nepriitaria, tas paveikia ir į daugelį Kongreso narių.

APŽVALGA

KAIP JIEMS NELINKSMA.

Argentinos lietuviškas laikraštukas "Balsas", kurį redaguoja daugeliu amerikiečių žinomas aferistas Norkus, nusiskundžia Argentinos lietuviais. Jame skaitome:

"Paskutiniu laiku ypač krepia dėmesį reikšnyms, kad tuo tarpu kai J. A. V. Lietuviškos sąvialos draugijos vysto pastovų ir vaisingą veikimą Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo atžvilgiu ir jos gyvenimui interesų gynime užsieny, Lietuvos sąvialos draugijos Argentine iki šiol neparisikišė nei vietinė, nei tarptautinė plotmėjė. Atrodytu, kad mūsų draugijos Lietuva baigsi Argentina... atseit, mūsų buto durimis. Turint mūsų, kad sąvialos draugijos yra skaitlingiausios, vaizdas gausniai visai nepavydėtinas ir, toli gražu negalutimim duoti pavyzdį kitių kraštų lietuviškos išsivysio vienkūnams, žymiai mažiau skaitlingesniems, nei mes.

Kam teko susipažinti su padėlimi ir į kiek arčiau išstriti, ši padėtis tampa aiški ir suprantama, nors, žinoma, pateisinti jos negalima. Kalbant su mūsų draugijų veikėjais, tenka juose sutikti labai pažangius asmenis, tikrus lietuviškų niustatiusių žmonių, kuriems visa tai nėra "visvien". Matome jų tarpe, tačiau, griežtą pasiryzimą "mesikyti" politiką. Žinoma, Lietuvos gyvenimui klausimais stovi virš bent kokios "politikos" ir panašaus palyginimo prijimti negalima."

Norkaus laikraštukas guodžiasi, kad daugelis argentiniečių remia Lietuvą, nežūrint kokia valdžija joje yra. Tame yra pamato, bet Argentinos lietuviai vyriausiaus ne dėlto neremia Lietuvos fašistų ir klerikalų. Tas toliau pasakytą ir Norkaus lapelyje.

Toliau skaitome: "Tenka, tačiau, skaitytis su asmenimis, draugijų nariais, kurie bent kokį veikimą, suristi su tiesioginiais Lietuvos interesais, skaito "politiniu veikimu"—tie asmenys, aukos tikro, ilgamečio ir nuodugnaus politinio veikimo—Maskvos komunistinių "apaštalu". Valdžiai ir veidmai savo "idėjos vadyd", jie, be abėjė, pasipriešins bent kokiam veikimui draugijose, kuriose skaitosi nariais. Matydami padėtį, draugijų veikėjai nesirizta imtis žygių, kurie, dėl nurodytų priežasčių, iššauksytų ir atstumtų ir taip "neskaityngus draugijų narius."

Kaip matote, Argentinos lietuviai neremia Lietuvos priešų veikimą, maskuojamą Lietuvos "laisve, dėlto, kad jie politiniai kitaip nusiteikę.

Argentinos fašistams tas nepatinka. Jie bando save apgaulioli, kad laikui bėgant argentiniečiai pakeis savo pažiūras į Lietuvą. Atrodo, kad jie ir patys tam menkai tiki, nes pasidžiaugę, kad ilgai taip nebus, paskui susūnka:

"Laukti, tačiau, dabartinėse sąlygose negalima."

Dabartinėse ar kitokiose sąlygose jų laukimas bus bergždžias.

O ką gi jie gali padaryti ir

nelaukiant? Štai kas siūloma:

"...Tie, kurie ieško tiesos, turėtų eiti prie tiesioginių šaltinių. Tie, kurie bijo tikrovės, teranda savy pakankamai drąsos kad bent padaryti palyginimus ir išnagrinėti padėtį tikroje šviesoje. Žmogus, kuris to nepajęgia, vargiai ar vertas žmogaus vardo."

Kokie tie "tiesioginiai šaltiniai" ar tai skundai ar atakos, nepasakoma. Matyti ir pats "tū žėjų" autorius nežino ką jis kalba ir ką jis siūlo. Arba jis siūlo tą, ką jis pats sąrmatinai viešai pasakytų.

Kokie tie palyginimai ar kiek jiems padės fašistus nuo smukimo sulaukyti irgi neaišku. Atrodo, kad nusivylę, nusimintan įpuolę Argentinai lietuvių atžagareiviai patys nežino ko griebtis, kas jiems kiek pagelbėtų.

Beje, reikia pastebėti, kad tyvintiniais, jog Jungtinių Valstijų pašėpinės organizacijos stojo su Lietuven priešais remti kvizlingus ir pabėgėlius yra gerokas apsimelavimas. Čia yra tokių, kurios stoja į tą darbą, bet žik dalelė organizacijų įtraukta. Didelė dauguma nesideda su jais.

Tai gi, šiaurinėj Amerikoje yra kaip ir pietinėj Amerikoje. Bereikalo Norkaus laikraštis bando dumti argentiniečiams akis, kad J. V. lietuviai remia tokius, kaip jis.

Senatas Pradėsiąs Atostogas Liepos 31

WASHINGTONAS, geg. 4.—Senatorius Taftas mano, kad senatas galėsiąs pabaigti visų esamų bilų sprendimą ir paimtų vasaros atostogas liepos pabaigoje. Taftas sako, kad "pirmoje eilėje jis nori matyti visus "unijos reguliuojančius įstatymus" priimtus"—kitais žodžiais—anti-darbininkiškus įstatymus.

WASHINGTONAS. — Kongresmanai Gerald Landis ir Charles Karston, tyrinėję kasyklų nelaimių priežastis patys buvo nusileidę į kasyklas pažūrėti kaip tui dirbama, kokie saugumai yra. Jie taipgi klausinėjo anglianus apie darbo valandas. Anglianusai sakė jiems per ilgai dirbą.

Autorius Victor Bernstein. Jis atstovavo dienraščiui "PM" naciu kriminalistų teisme Nuremberg. Sugrįžęs parasė knygą: "Final Judgement", kurioje iškelia daugelį faktų iki šiol užlytųjų amerikiečių "laisvoje" spaudoje.

O Kaip su "Milžiniškais Tankais" "NAUJIENOS" PRIPAŽIŠTA: JŲ "PARTIZANAI" KAPUT

A. ŠILĖNAS.

"Naujienų" gegužės 3-čios numeryje pirmame puslapyje po antgalviu "Lietuvoje partizanai kolonistus naikina, degina jų trobesius" paduodamas laiškas iš Vokietijos. Laiškas, gautas vieno to laikraščio skaitytojų, pasakuoja apie vieną lietuvaitę, kuri 1946-tais metais buvo nuvykusi į Lietuvą. Ir štai ką laiško rašėjas sako, prisimiant tos lietuvaitės pranešimus:

Dėl nepaprastai didelių sovietų karo jėgų persekiojimų, partizanų veikimas buvo priblokštas.

Juos paveikė ir tas faktas, kad neįvyko nieko naujo tarptautinėje politikoje. Pridėdamai ir nuolatiniai nepritekliai, kasdien tekdavo kovoti dėl labiausiai reikalingų daiktų, visada tekdavo vartoti tiktai nelegalės priemonės.

Antgalvyje sakoma, kad partizanai degina, kalnuverčia, bet štai čia pripažįstama, kad jų veikimas buvo priblokštas!

Idomūs tie keli aiškinimai, kodėl jis buvo priblokštas. Pirmiausia, sako tas laiškas, tai įvyko "dėl nepaprastai didelių sovietų karo jėgų persekiojimų", kas, be abėjonės, yra teisybė. Lietuvos liaudies valdžia, aišku, neglostė galvų tū banditų, kurie nakties metu įsiverždavo į naujakurių sodybas, sumušdavo ar nukankindavo visą šeimyną ir padegdavo namus. Su jais buvo apsieinama kaip užstarnauja tokie nusikaltėliai.

Bet yra ir kitas faktas, sako laiškas, faktas, "kad neįvyko nieko naujo tarptautinėje politikoje."

Tie banditai, reiškia, laukė tuojautinio karo tarp TSRS ir vakarų. Tą jiems žadėjo išstrūmė tupintieji Kubilūnai ir Plechavičiai. Bet kuomet pažadėtasis karas ne taip greit atėjo, jie pradėjo mesti ginklus ir baigė savo žmogūdišką darbą—vienai pasinaudoję amnestija, kiti be ūpo likę, pakliuvę į liaudies milicijos rankas.

Bet ir trečias faktorius paduodamas, ir taipgi svarbus. Girdi, "kasdien tekdavo kovoti dėl labiausiai reikalingų daiktų." Čia kad pasakytą, tai pasakytą: "labiausiai reikalingieji daiktai" čia pavaduoją žodį "maista". Taip, tie banditai (anot laiško "partizanai") už maistą turėjo kovoti, kitajai žodžiais—apiplėšti ramius ūkininkus. Ir tai suprantamas reikšnyms: negi duos vidutiniokas ar biedniokas, jau nekaltant apie naujakurius, maisto tokiems kriminalistams, kurie nesidėję žudyti nekaltų valstiečių vaikus ir senelius vien todėl, kad jie gavo dvaro žemę sau!

Ir nevien vidutiniokai ir biedniokai, bet ir didžioji dalis labiau pasiturinčių ūkininkų kaip sunų vengė tų "partizanų" fašistų. Tik vie-

nas kitas buožė ir kitoks išsimielis juos palaikė.

Štai kodėl, kaip sako tas laiškas, "visada tekdavo vartoti tiktai nelegalės priemones..."

Tiesia čia iškelta. Ji rodo, kad banditų gaujos, kurios

išsilaukė vien plėšdamas ramius gyventojus, pagaliau yra suvaldytos.

Bet tas, būkime tikri, nesulaikys "Tėvynės Aidų", "Naujienų", "Draugo", visokių Arimų ir "Vistaspatų" nuo plepėjimo apie "partizanų galingus vienetus, jų teismus, dalinius, karininkus ir galingą aparatą."

Ko gero, mes dar vėl užgirsime, kad tie neegzistuojantieji "partizanai" išsprogdino dar kelius šimtus geležinkelijų tiltų — geltonlapių puslapius.

Neseniai pabėgėlių laikraštis "Tėvynės Aida!" rašė apie visokiais "galingas tvirtoves po žeme, kur partizanai laiko savo ginklus ir apyrangą," ir kurias saugoja "milžiniški tankai ir patrankos."

Jūsų skaitytojai stebisi kas su jumis pasidarė, ponai iš geltonosios spaudos ...

Baltųjų Rūmų sekretorė Jean Leggett laiko glėbyje valstybės išlaikų sąrašą sekamiems metams (budžetą). Jei Kongresas užgirs per Trumano pasiūlytą budžetą, paprastai piliečiai mokėsime tokius jau aukštus mokesčius, kaip ir karo metu.

Tukstančiai Tremtinių Grįžta į Savo Tėvynes

FRANKFURTAS, geg. 4. —Paskutiniu laiku tremtinių ir pabėgėlių grįžimas į tėvikes buvo pagreitinats. Per pastūdien dvi savaites 4,315 tremtinių grįžo į savo šalis. Dauguma grįžusių yra lenkai.

Nurodoma, kad dar didesnis skaičius grįžti, jei nei fašistinių elementų teroras pačiose tremtinių stovyklose. Kuomet tremtynės pasako kariuomenės ar UNRRA pareigūnams, jog jis nori grįžti namo, jam kokios cėlios savaitės dar tenka palūti ir stovykloje. Per tą laiką fašistinės kėlikos stovyklose, tokios remtinios teroruoją, sumušia ir net grasina patyliom nudagioli.

Bijodami tū teroristų didelis skaičius norintųjų grįžti susitaiko ir lankia patogesnių progų.

WASHINGTONAS. — Atomitės Energijos Komisijos vienas pareigūnais sako, kad kalbos, jog po Bikini salos bandymų pasilikę "atominiai debesiai" leklindžioja dabar kur tai, esąs prasimanymas.

Motinos ir kūdikio būklės užtikrinimas; visuomeninė medicinė parama ir vaikų darželiai — mūsų siekliai

Motery Skyrius

Pats svarbiausias Amerikos žmonių uždavinys — užtikrinimas darbų dėl 60,000,000 asmenų; socialės apdraudus praplėtimas

MOTINOS TROKŠTA TAIKOS

Kaip Kilo Motinų Diena Philadelphia mieste gegužės 9 d., 1906 metais mirė p-lės Anna Jarvis motina. P-lė Jarvis mylėjo savo motiną, kaip visą mylimą motiną. Sukakus metams po motinos mirties, p-lė Jarvis nusprendė, kad reikia paskirti vieną dieną metuose paminėjimui motinų. Ji išrašė tūkstančius laiškų įtakingiems žmonėms ir ypatingai pasimatė su tam tikrų įstaigų viršininkais, ragindama veikti, kad būtų paskirta viena diena, kurioje visa šalis sykiu minėtų motinas.

Mintis prigijo. Valtija po valstijos sutiko, o 1913 metais šalies Kongrese ir Senato priimta rezolucija, kuria nustatyta minėti motinas antrą sekmadienį gegužės mėnesį. Tokiu būdu ir įsigyveno mūsų tradicija Motinų Dieną apvaikščioti. Jei kurių motina dar gyva, pagal tradiciją, tie pasipuošia raudona gėle; kurių motina mirusi, tie dėvi baltą gėlę.

Gilesnė, kilnesnė ir reikšmingesnė prasme šiai dienai davė pažangūs motery judėjimas. Darbininkė motina, vargšė ir ašarose išauklėjusi sūnų bei dukterį, ir prie puikiausiai išpušto gėlėmis jai stalai, negali pamiršti sunkumų pergyventų auklėjant vaikus nedatekluije, jos širdį kankina mintis, kad vieną dieną reiks atsiskirti su savo mylimu sunum, nes kapitalistinė gadygnė visuomet gresia karu pavojus. Moterys apvaikščiojančios Motinų Dieną pradėjo rengti demonstracijas, pradėjo šaukti masinius mitingus iškeliami padų svarbiausių motinų reikalavimų; geresnės medicinės priežiūros gimdantioms motinoms, įvedimo karštų pietai sistemoms mokyklose vaikams ir geresnio gyvenimo užtikrinimo abeiškai, kad motinos galėtų geriausiai išauklėti savo šeimą.

Šių Dienų Motinų Problemos Nors fašistų surengtas karas nuskyne gvyrybes 255,000 Amerikos sūnų ir 18,000 grįžo sužeisti, šiandien, apvaikščiojant Motinų Dieną, motinoms pirmoji vieta stovi kova prieš trečią pasaulinį karą. Prezidentas Trumanas vienam pranešime Kongresui liepė paskirti virš 11 bilionų dolerių karo reikalams. Vietoj rengtis prie visiškio nusiginklavimo, šalis rengiasi prie kito karo: didina armiją ir laivyną. Henry Wallace, grįžęs iš užsienio, laikraščių reporteriams pareiškė, jog Trumano ntokymas veda link pasaulio padalinimo ir dvi karaujančias stovyklas ir tuo būdu kursto tarptautinį ir naminį karą.

Kongresas užgyrė Trumano peršamą \$400,000,000 paramą Graikijai ir Turkijai "prieš bolševizmo pavojų." Henry Wallace grįžęs sako, kad nėra jokio įrodymo, kad

Sovietai gręstų užpulti Graikiją ir Turkiją. Toliau reporteriams Wallace pareiškė: "Trumpiausiais žodžiais pasakius, mano pozicija yra štai kokia—Jungtinės Valstijos geriausiai saugotų taiką, jeigu už savo dolerius siųstų užsienin plūgus ir traktorius, o ne kulkosvaldžius, tankus ir karinius lėktuvus."

Mes motinos dar prie to norėtume dadurti, kad vietoj kulkosvaldžių, tankų ir karinių lėktuvų, mūsų valdžia turėtų siųsti maisto budaujančioms vaikūčiams karo nuteriotose šalyse. Ten vaikų mirtingumas pasiekė aukščiausių laipsnį.

Aną dieną mūsų valstijos gubernatoriai Green atkarotojo kasmetinę proklamaciją liepdamas gegužės 11 d. gerbti motinas. Bet mūsų valstija nukalpoje karo našlių pensijas taip, kad motinos nebegalai išmaitinti savo kūdikių, karo našlaikių. Už gubernatorių Green įsakys parlamentui gražinti motinoms bent tiek, kiek buvo paskirta joms vaikų auklėjimui? Už gubernatorių Green rūpinasi, kad iš karo grįžę veteranai galėtų susikurti sau padory gyvenimą? Ar rūpinasi gyvenimui namų statymu? Ar rūpinasi, kad būtų paskirta finansų vaikūčių pietums mokyklose?

Atsakymas į visus tuos klausimus yra NE! Nei gubernatorių nei mūsų išrinkti atstovai nesirūpiną tuom. Tais klausimais tenka rūpintis pačių motinoms. Tenka organizuoti ir statyti reikalavimus.

Ne ginklamis skirkite milijonus, ne ruošimui naujų skerdynių, bet žmonių geroi ir motinų naštos palengvinimui! Tai motinų obalsis!

Motina.

Motinoms Koncertas Clevelande

Cleveland, Ohio. — Clevelando Lietuvių Motery Klubas šiemet tikrai šauniai rengiasi atžymėti Motinų Dieną. Programa bus nepaprasta, nes turėsime net du motery chorus. Iš Detroito atvyksta Detroito Motery Pažangos Choras po vadovystės N. Erickson (Anskaitė). Mūsų Clevelando Motery Choras, po vadovystės M. Mačionienės, taipgi stropiai rengiasi nepasiduoti detroitietėms. Prie to solo dainuos Violet Cipriūtė, A. Davesko ir J. Kraničkas. Bus ir duetai.

Publikos turėtų būti nemažai, nes retai tenka clevelandiečiams girdėti kito miesto chorus. Bus smagu netik klausyti jų gražių dainų (o gi važiuojant į sveičios detroitietės, beabejo, jau senai miklina savo balsus), bet bus smagu ir pasi-

MOTINA

Laimingas, kuris turi gyvą motinėlę. Tas ir nulidimo taip greit nepajaučia. Nors gyvenimo audros tave blaško į šalį, žinai, kad motutės širdis tave užjaučia.

Jeigu tau dienelė nušvinta laiminga, Tai ji kartu džiaugias visa savo siela; Jei tave nelaimė spaus negailestinga, Kartu verks su tavim, jai bus nieks nemieila.

Bet man jau tą laimę likimas išplėšė, Neleido net suklypti prie josios karsto. Mintys susibūrė man jos kapą piešia, Ant kurio tik beržas galią rasą barsto.

Ir tiktai sapnuose tu prie savęs glaudi, Guosti ir raminti niekad nenustoji. Blakstienas man vilgo vien asara griaudi, Kad tave jau dengia žemelė šaltoj.

Koliai tik gyvensiu, vis tave atminsiu, Ir žodžiais išreikšti sunku at šio lapo: Vainikus gražiausių rožių tau nupisnuo. Ir mintimis nežili juos ant tavo kapo.

KRYŽIAUS KARAS UŽ TAIKĄ

Amerikos Motery Kongreso Chicago Skyrius ketelias mėnesius atgal paskelbė Kryžiaus Karą už Taiką. Tas karas eina keliais frontais: kovojama už paskyrimą pinigų palaikymui vaikų darželiu; kovojama prieš žalinguosius bilius kongrese, kovojama, kad šalis eity prie nusiginklavimo.

Kad parodžius karo rengėjams, kad Amerikos moterys tikrai yra pasiryžusios, palaikyti taiką, eina parašų rinkimas. Renkama parašai po tam tikro pažado. Kongresas (Chicago Skyrius) paskleidė knygeles su sekamu pažadu:

I Pledge to join with women of the world in a CRUSADE FOR PEACE FOR: Friendship with peoples of all nations Complete destruction of fascism World disarmament International control of atomic energy Ending racial and religious discrimination Freedom from want for all peoples Preservation of democratic traditions in America.

Po tokiu pažadu moterys, sutinkančios su pažado apimtais punktais, pasirašo vardą ir pavardę.

Lietuvės Irgi Darbuojasi. Vidurvakariu Valtijų Lietuvių Motery Sąryšis nuo pat įsisteigimo Motery Kongreso Chicago Skyrius yra

kalbėti su viešnioms. Motinų Diena šiemet turi didelę svarbą, nes toji dienoj per visą šalį vyriausiu obalsiu bus taikos palaikymas. Tad ir mes apvaikščiojant Motinų Dieną tą patį obalsį iškelsime, nežiūrint, kad bus daug dainų ir muzikos.

Programa prasidės 3 val. po pietų; šokiai 7:30 prie Mike Wise orchestros. Kviečiami jauni ir seni. Laukianti.

Krauju Aplaištytas Kuras ir Auksas

Visur Godus Kapitalistai Nepaiso Darbininkų Gyvasių; Jiems Tik Pelnas Rupi

Pažvelgus į pirmą kanadičių "Liaudies Balso" puslapį į akis metėsi didelis antgalvis: "Liko Verkiandros Jų Moterys ir Vaikučiai". Skubiai skaitau, kad sužinojus kur... kaip.

Žinia iš Malartie, Que., Kanada. Ir štai ką praneša: "Čia mainoj kilo gaisras ir uždarė išėjimą vienuolikai mainierių. Nors buvo dedamos didelės pastangos gaisrą užgesinti ir išgelbėti mainierius, tačiau nepavyko. Galų gale buvo nutarta uždaryti maingą ir bandyti uždusinti gaisrą. Tą atlikus įvyko eksplozijos mainoje ir taip užėjo antspaudo ant 11 mainierių gvybybių.

"Jie dirbo 2,000 pėdų gilumo, kada nelaimė prasidėjo. Jie gyvi buvo palaidoti 2,000 pėdų gilumo.

"Kelias dienas, kol ėjo gaisro gesinimo darbas, mainierių šeimos, moterys ir vaikučiai, asarose paskendę laukė išgelbėti. Buvo aiškinama, kad yra vilties išgelbėti. Tačiau kasdien ta viltis mažėjo iki galutinai dingo."

Paskaičius toliau, sužinojau, kad tai būta ne anglies mainos, bet auksu mainos. Ten sako: "Auksas yra gražus ir brangus, bet kiek jis skausmo duoda mainieriams, o ypač šeimynoms, kurios diena dienon dreba dėl savo maitintojų gvyvybės."

Reiškia ir auksas, iš kurio sulieti tie puikūs papuošalai, darbininko krauju aplaištytas.

Bet žinia priminė neseniai įvykusią eksploziją Centralia, Ill., kur 111 mainierių gyvi sudegė. Nekurie dar kelias dienas tame urve gyveno, žinodami, kad bile minūtę ir juos pasiekis ugnis ar sunkūs akmenys užkris ir palaids gvyvus po save.

Kas Kaltas Už Tas Žmonių Gyvatis

Einant tardymui apie tą baisią katastrofą, mainų savininkai prisipažino, kad jiems būtų perbrangiai atsiėjus apsaugoti ty mainierių gvyvatis. Jie mat, būtų turėję mažiau pelno, jei būtų pildę apsaugos reikalavimus. Juk tai ne jų šeimos ten dirbo; tai tik darbininkai, kurie nieko neturi kaip tik dvi rankas parduoti kapitalistų rinkoj.

Jau virš metai laiko, kaip mainieriai lindo ten po žeme nežinodami ar grįš namo pas žmonas ir vaikus ar ne. Jau virš metai kaip žmonos išleisdamos ir darbą savo mylimuosius, nežinojo ar besuvalaus jų, ar tik lavonas, kuris bus taip apdegęs, jog ne-

Gubernatorių Green neseniai išleido proklamaciją skiriant gegužės 11 d. kaip Motinų Dieną. Toje proklamacijoje jis ragina visiems "širdingai pagerbti savo motinas". Bet ar gražių gėlių buketas nuramins Centralia, Ill., našles, kurių vyrų, vaikų tėvų, kartu ir nekurių sūnūs, gyvi sudegę gaisre? Joms Motinų Diena bus griaudžių asarų diena, ne pagarbos ir malonumo diena.

Taip bus pakol kapitalizmas gvyuos. Kapitalizmas paremtas ant pelno vieniem, didžiausio vargo ir nelaimių kitiem. Tik socialistinė sistemoj žmogaus gvyvatis bus statoma virš pinigų-pelno. Mainierio Duktė.

PASIMATYSIME-PASIKALBĖSIME

Tik keturios dienos beliko iki gegužės 10-tos. Tą dieną vidurvakariu valstijų lietuvių motery klubų atstovės susirinks "Vilnius" svetainėj pasitarti bėgamais klausimais.

- 1. Raportas iš atsiabuvi.
- 2. Diskusijos. Sąryšio komitetas nutarė pavaisinti viešias ir visas dalyvaujančias pasitarime. Lauksime pasimatymo su veikėjoms iš Detroito, Clevelando, Grand Rapids, Rockfordo ir vietinių klubų: Roselando, Cicero, Marquette Parko ir Bridgeporto.
- 3. Raportas iš atsiabuvi.
- 4. Diskusijos. Sąryšio komitetas nutarė pavaisinti viešias ir visas dalyvaujančias pasitarime. Lauksime pasimatymo su veikėjoms iš Detroito, Clevelando, Grand Rapids, Rockfordo ir vietinių klubų: Roselando, Cicero, Marquette Parko ir Bridgeporto.

Prasome delegacijų ir viešnių stengtis būti laiku, būtent 1-ąją valandą po pietų. Tik nepribūvoms prieš tai į Chicago bus pastiepsinimu pavėlavusiomis. Laiko ir taip bus gan mažai geram padengimui svarbių klausimų.

Sąryšio Komitetas.

Patarimai Šeiminkēm

- 1 šaukštas Svogūnas. 6 svogūnai 3 šaukštai salierų lapų, smulkiai supiaustytų 1/2 puoduko maltų riešutų 1 tometė, labai smulkiai supiaustyta 1/2 šaukštuko druskos 2 šaukštus aliejaus.
- 2 šaukštai aliejaus. Sudek svogūnus į blėta, o kitus visus dalykus sumaišyk ir supilk ant svogūnų. Ant viršaus užbarstyk gerai geltono sūrio. Kepk 40 minutų 350 laipsnių karštam pečiuj.
- Žirnių Kepsnys. 2 puodukai virtų žirnių 1 labai smulkiai supiaustytas svogūnas 2 šaukštai sumaltų riešutų 1/2 puoduko duonos trupinių 2 kiaušiniai (suplakti) 4 šaukštai sviesto 1 šaukštai medaus 3/4 puoduko pieno 1 šaukštas druskos. Viską sudėjus gerai sumaišyk ir sudek į gerai sviestu išleptą blėtą ir kepk 30 minutų 350 laipsnių karštam pečiuj.

GRUZIJOS ŠIRDIS

PETRAS CVIRKA.

Jeį jums kada nors, vešint Gruzijos, teks pravažiuoti Kuros slėnį į vakarus, į saulėtus Abchazijos puse, jūs pamatysite uolose iškaltais urvinio žmogaus landynės. Dar Rusijos žemės nebuvo palietusi žmogaus pėda, o Kaukazo kalnuose žmogus jau akmeniu trupinė akmenį ir ruošė sau židinį, užuovėją. Nepaprastai ilgos ir vargingos žmonijos kelionės, jos kovų su stichija pavyzdžiai atskleidžia prieš mus, pravažiuojant Kartalijos uolynus. Tie pavyzdžiai pažadina mintis, jie sukelia lygimonus.

Iš pradžių žmonės čia gyveno giminiomis, bendruomenėmis, išvien kovodami už savo buitį, už savo kąsnį, kartą iš kartos perduodami savo patirtį, savo pasigaminus stiklo pirmuosius padėrnės stiklo pirmuosius darbo įrankius. Ir žmonės perėjo eilę visuomeninio gyvenimo raidos pakopų, nuo pirmapradės ordos, per šeimą, giminę į matriarchatą, nuo stabmeldystės iki primityvaus komunizmo ir vėliau iki vergijos ir valstybės sukūrimo.

...Pagaliau turtingieji, be ginklų ir vergų, užgrobę derlingesnes žemes, ganyklas ir kitokį turta. Prasiėjo kivičiai ir nesantaikos tarp turtingųjų ir nepasiturinčiųjų, apgrobųjų, tarp kilmingaisias pasivadinusių ir paprastų žmonių. Ir žmonėms pasidarė nepakęčiama turtingųjų ir vergų val-

dytojų savivalė ir jie ne rečiau sukildavo ir susidorodavo su turtingaisiais. Tuomet turtingieji, vergų savininkai, apsiginklavo ir subūrė savo ištikimųjų ginkhotuosius būrius, su tikslu trumdyti žmones ir valdyti vergus. Jei anksčiau, primityvaus komunizmo laikotarpy savo viršininkus ir vadus žmonės rinkdavo iš laisvai iš savo tarpo, dabar turtingieji, jeį ir ginklu užgrobę privilegijas, pasivadino save kunigaikščiais, carais ir viešpačiais. Carai nušalino žmonių teismus ir jų išrinktus tarnautojus, pakeisdami juos savo teismais ir savo valdininkais. Carai patatė vergų rankomis sau pilis ir rūmus, o neklusniems žmonėms, liaudžiai—kalėjimams...

Taip skamba perfrazuotas Gruzijos istorijos puslapis. Ir kiek nesuskaitomų žmonių kartų atgulė šioje gražioje kalnų žemėje, plakdamiesi su alkū, nelygybę, su carų ir feodalų antpuoliais, su amžius trukusiais karais ir skerdynėmis! Ir visas tas negandas kelė grobio, vergimo aistras. Tačiau carų ir užkariautojų paminklai ir jų giminių mauzolėjų sūdule, kaip aidas kalnuose dingo kadais skambėjusi čia nuožim Tamerlano šlovė. Ir išliko mūsų kartų džiaugsmui ir naudai tik žmogaus kūrėjo, žmogaus statytojo, žmogaus išradėjo, žmogaus poeto darbai. Ne vienu atveju gruzinų tautos genijus švystelėjo niurių viduramžių rūke, ir nei karu trimitai, nei puošnūs carų skydai blizgėję pergalės sauleje taip ilgai ir ryškiai nebešvietė, kaip Rustavelio posmai, kaip Kvatachevi, Bertubani architektūrinės linijos, kaip nuostabios Gelati mozaikos. Ir didieji Gruzijos poetai ir istorininkai, dailininkai, humanistai sun-

kiausiai ir niauriausiai priešpaudos, tironijos laikais skelbė apie galimą žmonių visuotinės teisybės ir laisvės įsikūnijimą:

Tamsa išsklaidyta ir šviesos didybė bus nedaloma—Piktą sutramdęs, gerumas visiems šiame pasauly viešpaus. (Rustaveli.)

Žmogaus svajotojo, žmogaus kūrėjo mintys ir darbai palikti sudūlėjusio popieriaus sktuose, artojo ir vynuogynų sodininko iškelti iš kapynų, vėl palaidoti šimtnečių dulkėse—nemirė: iš lūpų į lūpas geriausi žmogiškos sielos ir širdies bylojimai, virtę legenda, pasiekė mūsų laikus. Kalnynai ir tautos gimdė pranašus ir pirmoji nedrąsi, neryški, kaip kūdikio spapas, mintis apie visuotinę laisvę visiems žmonėms vis plazdėjo, ruse no ir šioje gruzinų žemėje. Kalnuotame dirvožemyje prieš tūkstančius metų paberta artojo sėkla ilgai tuojono drėkinta sriomis jo vaikų ir nesukatomų palikuonių ašaromis, kol glėžas jos stiebelis išsikalė pro kietą dirvožemį.

Stai, iš Azerbaidžano sostinės, keliavę visą naktį, mes artinamės Kuros slėniui prie Gruzijos sostinės. Tie patys kalnai, ta pati žemė ir želmuo, tačiau jauti, kaip tavo širdis keičia klimata. Jei Armenija mums paliko karžiškumo vaizdų, ilgamečių tautos kančių laiminga apoteozė tarybinės santvarkos metais, jei tarybinis Azerbaidžanas nusustebino savo gigantišku šuoliu, kurį jis įvykdė vienu galingu įsibėgėjimu iš viduramžių tyrkų ir vėšų savo tautinių galių suklestėjimo laikmetį, tai Gruzijos oras mums dvelktelejo kaip tvisnė ereliu, kurie savo žvalia akim, drąsiai skridimu ir skardžiu šauksmu pažadino tautas.

Tikrai, toji istorijos ir žmonių kančių grandis praelytė, didžiadaus Prometėjaus, prikaltėjo Kaukazo kalnuose, legenda sujungė žmogų, gimusį mažame Gorbatsiuvo namelyje.

Lydėdami akimis kalnus, matydami pailgus, grakščius veidus iš saklių langų, mes kiekvienoje gvyvybės paraiškoje jautėme kažką gi-

Karo audros ir fašizmo ištrenkta iš tėvynės ši vengrė motina su kūdikiais grįžo namo, bet neberado nei namų, nei daugelio artimųjų.

miningai brangų, tėviškai šilta, mes jautėme Didžiojo tautų vado sielos bruožus. Pradedant nuo geležinkelio sargo namelio ir baigiant Tbilisi naujaisiis prospektais, rūmais, kuriais grožis stebina dargi išpaikintą keliaunį, jauti, kad tai surkarta ir pastatyta vakar, ir kad gyvenimas, jo jaukus praktiškumas, to gyvenimo žavesys pateiktas dosnia jo statytojų ranka tolimiems priemiesčiams ir fabriky rajonams, t. y. visur, kur gyvena žmogus.

Yra pasatly miestų, kurie juos aplankiusiam, palieka atminty kokios nors puošnios katedros paveikslą, kokiu nors sunkiai suvokiamos skriaudoms vaizdų, dirbtinės, smuluočios gerovės ir kultūros atspindžių, yra miestų, kurie rėdosi svetimomis, pagrobtomis plunksnomis, nusagstydami save bilguziais. Yra miestų, kur tik perkama ir parduodama, pradedant žmogaus kūna ir baigiant jo mintimi—tai kapitalistinio pasaulio miestai. Tbilisi—naujos šviesos miestas, naujos žmonijos kūdikis, ir tik patekęs į jo gatves,— pajunti, kad tai socializmo šalies miestas. Ir pirma, negu tu gali sau atsakyti, iš kur Tbilisi tas skaidrus oras, jo terasomis kylančių gatvių linknumas, iš kur peizažas ir minios gvyumas, tas laimingas jaunystės klegeys, kai tave jau pagavo ir neša nepaprastas noras su kiekvienu čia būti pažįstamu, visur pabūti, viską pamatyti, patirti. Ką tik išgirsta gruzinų daina, gruzinų rašytojų knyga vitrinoje, vaisių krautuvės, teatrų afišos ir migdolų medžiuose čilba paukščiai, erdvūs muziejų ir institūtų rūmų fasadai—visa tai dvelkia jaunyste, sveikata. Tai miestas, be užsleptos kančios, be komercinio, išskaičiavimo, be dirbtinės, kreivos šypsenos, tai miestas gražnolis. Tbilisi atviras visose savo gatvelėse, alkščėse, tartum vienos šeimos kiemas. Ir to jaunimo, grakštumo paslaptis darosi aiški, kai tu pagalvoji, jog socialistinio miesto planuotojai, architektai, dirbininkai jį statė ne rentininkų, bankininkų, ne magazinių savininkų, ne fabrikytų pelniui, o piliečiams.

Tikrasis, šviesusis Tbilisi gimė tarybiniais metais. Mes

atvykome į jį spalio revoliucijos šventės išvakarėse, ir gruzinų sostinė apsikailė šilkiniiais transparentais, vėliavomis, pasipuošė mylimų Tarybinės Valstybės vyrų portretais. Berlijos alkščėje mes stebėjome tibiliečių minias, praeinančias gyvu, triukšmingu sriautu pro vyriausybės tribūną. Gruzijos kalnuotąjį kraštą atstovaujancios tautos, kadais garsios savo laukiniais papročiais, savo nesutramdomu kerštavimu ir broližiškais antpuoliais, nūnai—svanai ir kurdai, chevsarai ir armėnai, osetiniai ir abchazai, lyg margas vainikas, praėjo bendrame būryje, ir jų rankose buvo kalnų gėlės ir švilpynės, styginiai instrumentai ir vėl gėlės. Nepasibaigia garsai, kuriuose suvokei pastoraliską melodiją ir ždigtų narsumo ritmą, šlovingą Kaukazo tautų atgimimą. Ir visos šios laimingos, įvairiom kalbom kalbančios, įvairiais rašmenimis žymintios savo vardus šeimos tėvas buvo jų tarpe. Jie jautė jo nuolatinį rūpesnį jų gyvenimu, jų derliais, jų vaikų sveikata, jų lopseliais, jų naujų miestų statyba, jų mokyklomis, jų elektros stotimis, jįbebusiomis šviesą ir daviusiomis gvyvės tolimuose tarpekluose. Senesnėji iš jų, nūnai žilagalviai, jų žmonos dar gerai atsimena žemvaldžio riksmą, įpuolusį į jų vargingą kiemą su raitelių būriu ir čažant būtinu senelių nugaras už duoklės neatidavimą, jie atsimena patrankų dundės kalnų perėjose, kai gindami savo namus ir židinius namo carų ir šachų siatulio žuvo jų vaikai. Religiniai prietariai ir puslaukinė buitį, slėgusi juos amžiais, stabdė ir žalojo tu nuostabiai jaudrių, gvyvių ir didingiems žygiams skirtų tautų tolimėnai ūgi. Chevšuras savo gimdancią žemona užmūrydavo urve, svanas, negalėdamas savo mylimą mergaitę išpirkti iš tėvų didelė duokle, jų vogdavo, ir lydimas pavojų brangiąją savo širdies našta gabendavosi toli nuo gimtinės. Kraujo kerštas, menkas, tačiau išpistas garbės supratimas ir tos garbės gynimas kartais nusinėšdavo ištisų šeimos narių gvyvės. Begalinis dosnumas, kilniadvasiškumas buvo palydimas kruvinų prietarių.

(Bus daugiau)

Marina Apšaudė Kineičių Kaimus ir Miestus: Komunistai

SAN FRANCISCO. — Kinių komunistų radijas sakė, kad marinių orlaiviai bombardavo tankingus kineičių kaimus ir miestelius po to, kaip partizanai bandė išsproginti jankių-marinių ginklų sandėli.

Radijas sakė, kad komunistai marinių nepuolė, bet grupė vietinių liaudies partizanų, žinodami, kad tas didis ginklų sandėlis perduodamas Čiangui, rengėsi jį išsproginti, bet mariniai juos atakavo.

Ryžių Riaušės Kinijoje

SANGHAJUS. — Hangchoe mieste įvesta karo stovis po didelių rūšiųjų dėl ryžių aukštos kainos. Minjos žmonių išgriovė kelias krautuves ir net dvi policijos stotis.

KĄ MANOMA ATSIEKTI SU TAIS GANDAIS

Detroit, Mich.—Jau eina devinti metai kaip Detroitėje gyvojuja Moterų Pažangos Klubas. Ir jau penkti metai nuo įsteigimo moterų klubo narių choro.

Daug reikėtų užimti laikraštyje daug aprašymų kiek daug naudingų darbų atliko šis klubas, o vėliau, bendrai veikiant su choru. Klubas susideda iš apie dviejų šimtų narių, pažangiai nusistatusių moterų. Choro dalyvauja apie 20-25-kios narės, didžiujom rimtos, darbščios ir pulkios moterys, dedancios daug energijos ir laiko mokinomosi dainuoti. Tačiau jų tarpe yra keletas, kaip atrodė, ne visai gero veljančiųjų kaip klubui, taip ir chorui. Na, ir ši grupelė stengiasi pravesti neapykantą bei suirute tarp choričių ir chore nepriklausančių klubo narių, sklėsdama gands būk tilos klubietės kėsinais suardyti chora. Pažymėtina, kad tie nemalonūs ir nepatmatuoti užmetimai talkoma veikioms klubo narėms, įdėjusiomis daug darbo klubo ir chorų ugdyme bei jų vardo kėlime.

Iš pradžių bandyta tie pakalai ignoruoti su minčia, kad pakalbės ir apstos, tačiau dabar šis nesuipratimams tarp choro ir klubo priėjo to, jog klubietės negali choru klausime net ir minties išreikšti bile formoj, kad nebūtų apsauktos choro ardytojomis. Pavyzdžiui, taip įvyko ir praeitame klubo susirinkime. Nūnai pareiškė nuomonę kaslink choro vamu chorą pildyti programa į kitą koloniją, jos supratimu, kviečiant kolonija turėtų apmokėti kelionės lėšas, vietoj kad choristės turėtų rūpintis sukelti tas lėšas. Taipgi tos narės nuomonė kaslink choristų rengiamo parengimo būtų gražiau ir pasekmingiau parengimas rengti pasitarus su klubu bendrai. Kam tie skirstymo si, nurodinėjo ši narė, jog mes visos suprantam ir norim, kad klubas ir choras turėtų būti viena organizacija.

Na, daleiskime, tos narės klaidingai suprasta, čia choristės galėjo rimtai jį pakritikuoti nurodant jų veiksmo praktiškumą. Vietoj to, tilos choro narės šoko kars-

tai įrodinėti, kad esą norima choras sugriauti, o klubo nare, pareiškusią mintis, buvo talkoma nemalonus užmetimas kaip vienatį tu chorui kenkėjų.

Klubo korespondentė, kuri dar jauna klubo ir choro veikime ir turbūt dar nepermato tikrojo dalyku stovio, pasiskubino net į laikraštį pranešti apie mintis, kad choras nereikalingas, nors tikrenybėj nieko panašaus susirinkime nebuvo net prastarta. Vienok korespondentė nematė svarbos pranešti laikraštį kas tikrai buvo tarta bei svarstyta, būtent: dėl dienraščio "Vilnės" suvažiavimo sveikinimo bei delegatės siuntimo. Kitas klubo gražus užjautimas susirgusiems iđejos draugams net kitoj kolonijoje, kur narės susirinkime sudėjo iki keliolikos dolerių jų paramai. Taipgi svarstyta mas dėl klubo užmezzimo ryšių su Amerikos Moterų Kongresu. Argi nevertėia rašyti iki tikrų įvykių, negu kad nebūtus dalykus?

Brangios klubietės ir choristės, mes visos jau užaugusios ir senstėjusios, ir kodėl mes niekmeskiam nuosekliau orientuotis organizacijų darbuose? Kodėl nesistengiame mūsų susirinkime praveisti tvarkingai, pavyzdinai? Šitas nepamatotas gands sklėdimas moterų choro klausime, kam gi jis neša naudą ir ką tuomi manoma atsiiekti?

As toms gaudų sklėdėjoms nuosirdžiai patariu, kad vietoj dramatiškus nuolat apie choro grovimą, dekit daugiau energijos mokinomosi dainuoti, ir dainuokite sau gražiai, tuomet būsit visų gerbiamos. Apie choro grovimą neteks nei sapnuoti.

Sena Klubietė.

VIENA. — Genetolas. Maek W. Clack, kuris karo metu komandavo JAV jėgoms Italijoje ir vėliau laikė karinio gubernatoriaus postą Austrijoje, aplėdžia Europą ir perims kokį nors postą Amerikoje.

BERLYNAS. — Čionis pradėtas vaidinti K. Semionovo veikalas vardu "Rusų klausimas", kuris sarkastiškai perstato spaudos laisvę Amerikoje. Semionovas neseniai lankėsi Amerikoje.

RALPH E. LADD
Prescription Pharmacy
Resnall
Elastic Stockings
Abdominal Supporters
Sacro Iliac Belts
1030 Broadway
Rockford, Ill.

M'ALLISTER — JULIAN
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
304 N. 5th St. 'el. M. 3545
ROCKFORD, ILL.

Jiedu Susitiko Maskvoj
SPALVUOTAS MUZIKALISKAS PAVEIKSLAS

Rodymą rengia Lietuvių Kultūros ir Meno Klubas

Pentadieni, Gegužės (May) 9
8-tą Val. Vak.

LIETUVIŲ AUDITORIJOJ
3133 So. Halsted St.
Įzanga Dovanai

Visi kviečiami.

VEGEL'S TAVERN
NAUJOJ VIETOJ
ALUS—VYNAS—LIKERIAI
SMAGI ŪZEIGA
ČIA TIKRI DRAUGAI SUSIRENKA
3203 So. Halsted Street
CHICAGO, ILL.
Telefonas Calumet 5982

J Kazlauskas ŪZEIGA
944 West 35th Place, Chicago
Kampas Sangaman St. Telefonas Yards 7885

SKANUS ALUS, SILDUS VYNAS IR STIPRI ARIELKA.
ATSILANKĖ NESIGALVĖSITĖ.
JUOZAS ir MARCELA KAZLAUSKAI Savininkai.

AUKOS "VILNIES" SUVAŽIAVIMUI

F. M. Shojomskas, Chicago, Ill., nusipirko šėrą.
LLD 15 kp., per F. Tumėną, Port Arthur, Ont., Canada:

- A. Stankevičius \$2.00
- T. Bružas 1.75
- Po \$1:
- F. Tumėnas, S. Stankevičius, J. Juodsevičius, J. Sargutis, J. Guptaitis, K. Bindokas, P. Runchys, G. Staniulis, W. Kurija, A. Bartulis, J. Sklenys, P. Zebrauskas, B. Batavičius, F. Imbrasas, J. Puras, S. Venckevičius, G. Grigas, J. Micholeiurich, G. Paras, J. Karandzevičius, A. Tvaska. Smulkiais 25c. Viso \$25.

Per Dr. Simans, St. Petersburg, Fla.:
LLD 45 kp. \$5.00
J. ir E. Simans 5.00

- Viso \$10.00
- J. Luobikis, Chicago, Ill. \$2.00
- Felix Geldbutas, Chicago, Ill. 5.00
- A. Grina, Chicago, Ill. 2.00
- LDS 3-čia Apskritis, per A. Jakštį, Brooklyn, N. Y., nusipirko šėrą.
J. Keturakis, Cicero, Ill. \$3.00
- Sveikatos Kultūros Draugija, per M. Daržinskaitę, Chicago, Ill.:
Paul Baltrėnas \$2.00
Po \$1:
M. Daržinskaitė, V. Bisukupaitis, G. Balaišis, J. Cas-

ko, S. Senulis, W. Pozer, A. Gable ir G. Sarkiūnas. Viso \$10.

Vaikūčių Mokyklėlės Reikalė Susirinkimas

Trečiadienį, gegužės 7 d., 7:30 v.v., "Vilnės" svet., yra šaukiamas bendras susirinkimas apdiskusavimui ir įsteigimui vaikūčių mokyklėlės. Tuo reikalu jau turi išrinkta komisija, Amerikos Lietuvių Moterų Kultūros Klubas, taipgi tuom rūpinasi LDS 2-ros Apskritis komitetas.

LDS "Sorority" jau tuo reikalu turėjo kelius pasitarimus ir gal daugiausia joms tas reikalas apeina.

Tad prašome visų komitetų ir šiaip motinų bei tėvų, kurie leis savo vaikūčius, dalyvauti tame susirinkime ir bendrai apkalbėti tą reikalą.

Komitetas

Skaudi Nelaimė

Sekmadienį važiavo Stella Ramaske, 4401 So. Campbell ave., su Jack Rushlieu, Washington parku. Bevažiujant, paslydo jų automobilis ir atsimušė į medį. To pasekmė Stella lengviau sužeista, o Jack sunkiai. Manoma, kad bus sproges galvos kaulas.

Pašovė Vagi

Sekmadienio naktį policija buvo pašaukta į taverną, 3206 Addison. Tą padarė kaimynai, kuomet jie išgirdo langų žvangėjimą.

Atvažiavo trys policistai, apsiautė namą. Vagis nenorėjo pasiduoti, bandė pasprukti, bet policistų kulkos jį pašovė. Jis gulė ligoninėje be samonės. Kas jis per vienas, nežinia.

Užkvietimas Pažįstamų Ir Kostumerių Piknikui

Šį pavasarį įvyks pirmas piknikas. Jį rengia Dan ir Bessie Smitai, savo darže, Dans Hill Top Inn., 8228 Kean ave., Willow Springs, Ill.

Visi praleidome ilgą ir nemolonią žiemą. Dabar norime pakvėpuoti malonių pavasario oru, pasiklausyti paukštelių giedant tame gražiame gamtos kampelyje.

Tad kviečiame atsilankyti į šį pikniką, o kad būsite pavaišinti skaniu kugeliu ir namuose gaminta dešra, tai užtikriname.

Taipgi turėsime muziką sokiams, grieš Ben Paivis orkestra.

Iki pasimatymo.
D. ir B. Smitai.

W G E S
KULTūros IR MENO ANTRADIENIŲ KLUBO VAKARAIŠ RADIO PUSVALANDIS 7:30 iki 8:00

Šį vakarą laike Lietuvių Kultūros ir Meno klubo radijo programos, 7:30 iki 8 val. vakaro, turėsite daug smagumo klausytis sutarintai dainuojant Ciceros Moterų Chorą, vadovystę Daratėlės Judzentavienės. Jos savo programą pasvėnia Motinų Dienai. Pasiklausykite ir patarkyte visoms motinoms pasiklausyti. V. Andriulis suteiks vėliausias pasaulines žinias. Bus daug kitų svarbių pranešimų. Sekantį penktadienį pamatysime visų ilgai lauktą paveikslą—"Juodu Susitiko Maskvoje". J. Jokubka tą paveikslą matė Brazilijoje. Jis papasakos kaip lietuviai pasitiko tą paveikslą Brazilijoje ir kitus savo įspūdžius iš tos tolimos šalies. Todėl gerai įsitėmykite. Sekantį penktadienį, gegužės 9-tą dieną, 8 val. vakare, Lietuvių Auditorijoje, 3133 S. Halsted S. Ižanga veltui. Todėl visi pasinaudokite taja retai pasitaikančia progą.
J. P. St.

Ar Visos Organizacijos Išrinkote Delegatus?

Sekantį sekmadienį, gegužės 11 dieną, 10 v. ryte, Lietuvių Auditorijoje įvyks "Vilnės" Bendrovės dalininkų suvažiavimas. Svarbu, kad kiekvienas klubas, organizacija ir draugija būtų atstovauta, kurios turi "Vilnės" šėrus. Taipgi turėtų ir pavieniai šėrininkai skaitlingai atstovauti savo šėrus. Nepamirškite, kad labai svarbu, jog šis suvažiavimas būtų labai skaitlingas. Juo skaitlingesnis suvažiavimas, juo daugiau galėsime įrodyti priešams, kad mūsų jėgos auga ir stiprėja. Taipgi reikėtų nepaskupėti su sveikinimais. Nes viskam taip pabrangus veik dvigubai, diena-raščiui kur kas sunkiau verstis.

Lauksime skaitlingo, konkretaus ir pasekmingo "Vilnės" dalininkų suvažiavimo.

šėrininkas.

Plėšikystės Dideja

Penktadienio vakare, apsirėngę policistų drabužiais, du vyrai užpuolė Danieli Cirkeli, 1242 So. Karlov, ir jo kaimyną Martin Schwartz.

Cirkeli turėjo vos vieną dolerį. Laikė jo apiplessimo pasitaikė, kad atėjo jo švogėris Larry Vraclo svečiuosna, plėšikai užpuolė jį ir iš jo atėmė \$80.
Plėšikai pabėgo.

Pakelė Algas

WMH-AFL darbininkai, kur dirba jų apie 1,000, gavo algas pakelti po 10 centų į valandą. Be to, pažadėta jiems mokėti už 6 šventadienius į metus.

West Trade Dealers Ass'n. of Chicago Metropolitan, sako, kad tai jau dešimtas pasitarimas ir susitaikymas su darbininkais be streiko.

WASHINGTONAS, geg. 4.—Southern Bell kompanija, kuri yra Bell skyrius 9-iose pietinėse valstijose; pastatė ultimatumą streikeriams: kompanija grąšina, kad jei streikeriai negrįš prie darbo, ji sandysianti kitus darbininkus. Kompanijos ultimatus neduoda streikeriams nustatyto laiko.
Streikeriai yra pasirėngę kompanijos ultimatumą ignoruoti.

THE WEATHER
COLD WITH DIMINISHING WINDS - but don't diminish your used heat for savings!
For Starters & Generators FRANKS 650 W. 25th ST. (35th & Union Ave.) YARDS 6701

For Auto Electric Work FRANKS 650 W. 25th ST. (35th & Union Ave.) YARDS 6701
Parūpiname Pramogoms Orkestras, Daininikus, Sokikus, Muzikus, Aktorius ir t.t.
Harvey Thomas Theatrical Agency 162 N. STATE ST. Dearborn 2724 Keystone 2491

JAMES TAVERN
JAMES JANULEVICIA 3107 1/2 S. Halsted St. Chicago, Ill. GERAS VYNAS, DEGTINĖ, KINGSBURY ALUS.

URBA Gėlininkas
4180 Archer Avenue Phone: Lafayette 5849 or 5870 Gėlės Mytilėnas, Vestuvėms Bankektams, Laidotuviams, Papuošinimams.

Monarch Liquor
EXTRA! EXTRA! Pirmalynas Vardas ir Adresas LIETUVIŠKAS ZYDUKAS 3529 S. Halsted St. Phone YARDS 6654

Siunčiame Gėles Telegramomis į Viso Pasaulio Dalis
LOVEIKIS GELES
KVIETKININKAS VESTUVĖMS, BANKEKTAMS, PAGRABAMS
3316 S. Halsted Street Chicago Yards 7308

NULIUDIMO VALANDOJE
Kreipkitės į **Anthony B. Petkus**
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
DVI MODERNIŠKOS KOPLYCIOS VISŲ PATOGUMUI
6812 S. Western Ave. Chicago Telefonas GROvehill 0142
1410 S. 50th Avenue Cicero Telefonas Town Hall 2169
Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir pricinamas Jūsų finansiniam stovui

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
Nariai Chicagos Laidotuvių Direktořių Asociacijos
Turime Kopyčias Visose Miesto Dalyse
Ambulanso Patarnavimas Dieną ir Naktį

LACHAWICH IR SUNUS
Phones: Canal 2315 Com. 5765 Pullman 1270
2314 WEST 23rd PLACE 19756 S. MICHIGAN AVE.

J. LIULEVICIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. TEL.: LAFAYETTE 3572
P. J. RIDIKAS
2354 S. HALSTED STREET 710 W. 18th STREET Telefonas YARDS 1419

S. P. MAZEIKA ir EVANAUSKAS
6845 S. WESTERN AVE. Phone PROspect 0099
2319 LITUANICA AVENUE Telefonas: YARDS 1138 ir 1139

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVENUE Telefonas YARDS 4908
LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. TEL PULman 9661

VILNIES BANKIETAS
GEGUŽES 11 D., 6 VAL. VAK. LIETUVIŲ AUDITORIJOJ 3133 S. Halsted St.

Įvairi Programa. Pildys Muzikai, Dainininkės, Sokikės

Dočkienė ir Stanevičienė
H. Maziliauskaitė ir J. Štakus
Mildred Chipas Skambins gitarą
Pearl Johanson, piano solo
M. Chipas ir Vanda Zalis sokis klasikūs sokius
Taipgi bus svečių iš kolonijų Sokiams bus geras orkestras
Išgikyte tikėtus iš kalno. Prie durų mokėsite brangiau.
Visi ir visos būkite Vilnės bankiete

M. Chipas
V. Zalis
Pearl Johanson

MENININKAI PASIRUOSIA DIDESNIAM DARBU!

LMS Apskrities Konferencija Buvo Gera; Plačiai Apkalbėta ir Planuota Ateities Veikimas.

Sekmadien, "Vilnius" salėje įvyko Lietuvos Meno Sąjungos I-mos Apskrities konferencija; nors dar atstovauta tik dalis lietuvių menininkų ir kultūrininkų organizacijų, bet ši konferencija buvo skaitlingesnė negu kada nors pirmiaus buvo per daugelį metų. Joje taipgi objektyviai perverteltas praeitės veikimas ir planuota ateities darbai.

Pirmininku išrinktas J. Stulgaitis, apskrities komiteto pirmininkas, sekretoriumi J. D. Bendoraitis.

Buvo atstovai iš LKM, Aidod, Ex-Mainerių, Ciceros ir Roselando Moterų Choro, taipgi nuo meno ir teatro grupių, veikiančių Chicagoje.

V. Andrulis, nuo LMS centro organizacinės komisijos padarė pranešimą kę užsi-brėžęs Centro Komitetas veikti ir kame jis veikia su Apskritimi. Jis nurodė, kas patartina šiai konferencijai aptarti ir vykdyti.

Po vietų atstovų raportų sekė diskusijos. Jose dalyvavo ir LMS Centro Komiteto sekretorius L. Jonikas. Jis platokai apibūdino LMS vei-

CICERO ŽINIOS

Cicereičiai Nepesiduos. Kitom Kolonijom Sukelimi "Vilnius" Šėrininkų Suvažiavimui Aukų.

LLD 92 kp. susirinkime išsidalinome aukų rinkimui blankas ir sukelsime paramos mūsų svarbiam darbo žmonių užtarėjui dienasrėčiui "Vilniai".

Kuopa paskyrė \$10, taip pat padarė kiti draugai. Tikimės, kad LDS kuopa ir Moterų Choras taip padarys. Tokiu būdu, visai bendrai paremsime taip praklinų darbą.

Rinkti aukas apsiėmė: Dočkienė, Butvila, Martinionis ir Katilius.

"Vilnius" liko įkurta pažangiųjų lietuvių Pirmo Pasaulinio karo laikotarpyje. Dabar po šio karo, "Vilnius" yra pažangiųjų įrankis kovai prieš kilančią fašistinę reakciją mūsų šalyje.

Jau daug draugų davė po dešimkę; visų kitų prašome negalėti dešimčių atmušimui augančios priespaudos žmonijai; reakcijos — fašizmo.

Kuopos Korespondentas, M.B.

LDS 53 Kuopos Susirinkimas

Primename visiems LDS 53-cios kuopos nariams, kad mūsų kuopos labai svarbus susirinkimas įvyks trečiadienį, gegužės 7 d., 7:30 v.v., Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted st.

Šiame susirinkime turėsime platų raportą iš atsi-buvusios LDS 2-ros Apsk. konferencijos. Apkalbėsime būsančią Apskričių pikniko reikalus, kuris įvyks gegužės 18 d., Justice Park Gardens.

Būsančiame susirinkime turėsime išrinkti delegatus į "Vilnius" dalininkų suvažiavimą, kuris įvyks gegužės 11 d.

Beje, kurie dar neturite pikniko tikėty knygucy, jas galisite gauti atėję į susirinkimą, pas pirmininką G. Montvilą.

Laukiame skaitlingo narių dalyvavimo.

Valdyba.

Bažnyčioje Mirė Theodora Filipavichienė

Penktadienį Theodora Filipavichienė nuėjo pasimelsti į bažnyčią, 6812 So. Washtenaw ave. Jai besimeldžiant suskandėjo krutinė. Ir staiga pasimirė nuo širdies ligos.

Velionė gyveno, 6729 So. Maplewood ave. Paliko nuiludime vyrą ir 6 vaikus.

Apšvedė Dirkaitė

Šeštadienį apšvedė B. J. Dirkaitė su Edward Malvan. Linkime malonaus ir pasėkmingo šeimyninio gyvenimo jaunavėdžiams. Į jų vestuves buvo atvažiavę Dirkaitės tėta su vyru iš Grand Rapids, Mich, Ona ir Stasys Vilkinai.

Rengėjos.

Gražiai Parėmė Dienraštį "Vilni"

Artinantis "Vilnius" Bendrovės suvažiavimui, chiegiečiai subruzdė remti dienraštį.

G. Sanders pridavė šias aukas sveikinimui suvažiavimui:

- J. Brazaitis\$5.00
- G. Sanders 5.00
- T. Salainis 1.00
- C. Straziin 1.00
- P. Norbut 1.00
- G. Norbart 1.00

Viso \$14.00.

Ačiu aukotojams ir Sanders. Jis rūpinasi visais svarbiais reikalais.

M. Valonienė aną vakarą davė du doleriu sveikinimui suvažiavimui. Valonia yra seni žmonės, bet ne perseni dalyvauti kur reikia ir paremti svarbius reikalus.

Pereitą savaitę LLD 86 kuopa laikė susirinkimą su paskaitomis. Susirinko geras būrys kuopos narių.

Darbusis ir svarbiais reikalais visuomet susirūpinęs D. Benikaitis darbuos sveikinimui "Vilnius" Bendrovės dalininkų suvažiavimui.

Ten ant vietos gavo \$60.

Aną dieną V. Andrulis buvo nuvykęs pas F. Gelbutą kokuu tai svarbiu reikalu. Jam atsielvinant Felikas davė \$5 pasveikinimui "Vilnius" Bendrovės dalininkų suvažiavimui.

Daugelis ateina į dienraščio raštine ir įteikia aukę. Iš kitur įvyri prisidėmia.

Gerai, kad progresyviai žmonės taip rūpinasi sava spauda.

Rep.

Sustreikavo Mercury Mfg. Darbininkai

Pirmadienį, gegužės 5 d., 10 v. ryte, Mercury Mfg. 4044 So. Halsted St., išėjo į streiką. Jie jau per tris mėnesius reikalavo, kad kompanija pasirašytų kontraktą, bet kompanija vis atsisakė. Ji tai darė norėdama atsikratyti unijos.

Darbininkai reikalauja, kad tuojaus būtų pasirašytas kontraktas, kad būtų pakeltos algos po 15 centų į valandą. Taipgi yra daugiau reikalavimų pagerinimui darbo sąlygų.

Dirbtuvės yra apstatyta pikietuotojais.

Streikierys.

Vietiniai Pranesimai

ROSELAND. L.D.S. 139-os kuopos susirinkimas įvyks gegužės 7 d., Roselando Lietuvių Kultūros Klubo svetainėje, 10413 S. Michigan ave.

Susirinkimas svarbus, turime daug svarbių reikalių aptarvartymui; taipgi užsiėmokėsim meslekėty. Kviesia kp. valdyba.

SEKR. K. DAGIS.

MARQUETTE PARK. LDS 127-os kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks 6-tą gegužės, Puto svetainėje, 4523 So. Wood St., 8 val. vakare.

Prašom visų narių dalyvauti, nes turėsim daug reikalų aptarti. Būtinai dalyvausite visi.

Rašt. J. Dorinienė.

TOWN OF LAKE. L.D.S. 102-os kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks antradienį, gegužės 6 d., 8 val. vakare. Dymbelio svetainėje, 4523 So. Wood St., 8 val. vakare.

Draugai ir draugės, būkite kam tik laikas pavelti šiam susirinkimui ir pasimokėkit savo narines meslekėty. Kviesia kp. valdyba.

SEKR. J. KIRKUS.

ROSELAND. Lietuvių Kultūros Klubo visuotinis susirinkimas įvyks antradienį, gegužės 6 d., 7:30 val. vakare, savo klubo svetainėje, 10413 S. Michigan Ave.

Šis susirinkimas svarbus, todėl visi nariai būkite laiku.

Rašt. J. Kirkus.

HELP WANTED—FEMALE

REIKALINGA 2 MOTERYS Jaunimiai Plaustyti. SINAI KOSHER SAUSAGE 3359 S. Halsted St.

IVAIURS SKELBIMAI

PARSIDUODA RAKANDAI. Dėlanitorius apšėdia Chicago, tai paduos rakandus. Ir jei nori kas užimti dėlanitorius darba, galisite gauti ir gerą flatą. Taipgi paduosiu ir lotus geru vietoj. Kam reikalingi rakandai, kreipkitės: LAWn 1556. (362)

REAL ESTATE FOR SALE

PARDAVIMUI BEAUTY SALON. Gerai išdirbtas biznis. Gera vieta. Parduodu dėl neveikatos priežasties. Phone, Olympe 4590 (282)

PARDAVIMUI

Medinis namas dēl 3-ju šėlmųjų, 6, 4, ir 3-ju kambarių flatai; dēl 2-ju auto. garažaius. Gali matyti savininką nuo ryto iki 3 val. popiet. Kreipkitės pirmam aukšte, užpakalyje.

3520 S. Wallace St., Chicago. Phone: Yards 4999. (5e12)

Parduodu "Show case", nemašos mikro, naujagimis bile krutuovė turėti.

Kam reikalingas toks "show case" sudėjimui įvairių dalykų, kreipkitės — 3116 S. Halsted St. Phone: Victory 7325.

Witty Witticism

Susimildamas garneli, ar negalėtume mane išmesti prie KEN'S KLUBO?

Kenstavičiai

718 W. 31st St. VICTORY 0840

JOS. F. BUDRIK

—INC.— Didelė Krautuė RAKANDAI, RADIO IR JEWELRY

718 W. 31st St. VICTORY 0840

Visi departmental patalpinti vie-namie baldams name. 1947 metų katalo. nuo \$20.00 iki \$450.00. TELEVISION zetai po \$275.00 ir aukščiau.

Elektriniai dulkių valytuvai, Elektriniai šaldytuvai, skabiemos mašinos, elektriniai pečiai, aliejiniai pečiai, gaminiai pečiai, rašomosios mašinos.

Krautuė atdara košmą dieną ir vakaras: Pirmadienį, ketvirtadienį ir šėštadienį iki 9 val. vakaro. Budriko leidžiamos Radio valandros kas sekmandienį iš WFLD, 1000 kl. radio stoties 9:50 val. vak. o ketvirtadienio vakare iš WHPF, 1450 kl., 7 val. vakaro.

Jos. F. Budrik, Inc. 3241 So. Halsted St. Tel. Calumet 7237 Chicago 8, Ill.

ATENAI.—Valdžia sako, kad Thessaly provincijoje žandarmerija užimė 25 partizanus ir 42 paėmė belaisvėn.

Pranesimai iš Kitur

KENOSHA, WIS. L.L.D. 94-tos kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks 7 d. gegužės, trečiadienį, 7:30 v. vakare, po numerio 2223—529 St., Kenosha.

Visų narių pareiga būti šiam susirinkimui; atsiveškite naujų narių. (6-7)

Medicinos Doktorai

Dr. Emily V. Krukas GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4146 Archer Avenue

Ofiso Tel. LA Fayette 3210 Res. Tel. REPUBLIC 0054 Jėgu nedėliai — Sausk Kestle 2668

VALANDOS: Kasdien nuo 1 iki 3 val. popiet ir nuo 6 iki 9 val. vakaras. Trečiadienio vakaras ir Sekmandienis pagal susitarimą.

TELEFONAS YARDS 5148

DR. V. A. ŠIMKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS IR AKINIUS Pritaiko 744 W. 35th Street

Valandos: 11-12; 2 iki 4; vakaras 7-9 Pirmadienis tik 2 iki 4. Šėštadienis 11-12.

OFISO TELEFONAS: YARDS 4787 NAMU TEL. — PROSPECT 1930

DR. STRIKOLIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4645 S. Ashland Avenue

Valandos: 2-4 ir nuo 6 iki 8 vakara; Nedėl: Sėd., Subat vakaras tik pagal sutartį.

OFISO TELEFONAS: YARDS 6251 NAMU TEL. — PROSPECT 1930

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4157 Archer Avenue

Ofiso Valandos: 1-3 ir 6-8:30 P. M. Trečiadieniais pagal sutartį.

Phone: YARDS 6251 Residencijos—KENWOOD 5107

DR. BERTASH

756 West 35th Street (Kamp. 35th ir S. Halsted St.)

Valandos:—1 iki 3, ir 6:30 iki 8:30 P.M. Trečiadienį, šėštadienį, nuo 1 iki 3 popiet. Rez. 4826 S. Kimbark

PHONE GROVEHILL 3111

DR. A. K. BUTKO

LIEUTENANT KOUJ SPECIALISTAS 7214 S. Ashland Avenue

OFISO VALANDOS: Nuo 9 ryto iki 9 vakaro

Phone Yards 7772

DR. B. C. BRUZAS

DENTISTAS 4003 Archer Ave. (Arti Columbia)

VALANDOS: nuo 9 ryto iki 8 vakaro Trečiadieniais susitarus.

TELEFONAS YARDS 2246

DR. C. Z. VEZEL

DENTISTAS 4645 S. Ashland Avenue (Arti 47th Street)

VALANDOS: 9 ryte iki 8 vak. Trečiadien. susitarus.

Dr. John Mockus

DENTISTAS 7550 So. Halsted St. Chicago, Ill. Tel. HUDSON 2099

VALANDOS: 9:30 iki 12; 2 iki 5 ir 6:30 iki 8. Nėra valandų Trečiadieniais.

For Voltage Regulators FRANK'S 650 W. 35th St. (35th & Union Ave.) YARDS 6701

Geriausia Proga

Jei turite parduoti namą, žemė, ar ūkį, tai skelbkitės "Vilnyje" — turėsite pasekmes. Taipgi jei nori gauti darbininkų ar darbininkų — paskelbk "Vilnyje". Būtinio reikalo skelbkitės "Vilnius" Administracijoje 3116 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.

GERIAUSIAS PASVEIKINIMAS

"VILNIUS" BENDROVĖS DALININKŲ SUVAŽIAVIMO SU NAUJU SKAITYTOJU

ISGYKITE BILETA I "VILNIUS" BANKIETA

Gegužės 11 Dieną

Iš kalno pirkdami bilietų suvažiavimui su pinigų ir kartų padėsite komitetui tinkamam rengimui vakarėnė.

Bilietus galite gauti šiose vietose:

Kolienė 3924 Hemlock, Indiana Harbor, Ind.

B. Gatch 342 E. 14th St. Chicago Heights, Ill.

P. Sprindis 6603—33th Ave. Kenosha, Wis.

Starėviciėnė 404 S. 14th St. Maywood, Ill.

Chicago:

P. Juškienė 7246 S. Talman Ave.

J. Benikaitis 3724 N. Sheffield

Arlauskienė 8212 S. Elizabeth St.

O. Remeikiėnė 2334 N. Campbell

J. Kaupas 507 W. 81st St.

Grineevich 5347 S. Washtenaw Ave.

A. Dočkienė 1304 S. 48th Ct. Cicero, Ill.

A. Maziliauskas 65 E. 101 Pl. Roseland, Ill.

J. Skeberdytė 3116 S. Halsted St. Ir "Vilnius" raštinej. Roseland gaspadienė rengiasi visus svečius labai gražiai pavaišinti su skaniu maistu. Tad įsigykite bilietus iš kalno.